59. prasa piešķirt pietiekamus budžeta līdzekļus un personālu Eiropas Revīzijas palātai un Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai;

60. aicina Komisiju noteikt un par prioritāriem uzskatīt politikas pasākumus, kuri ietekmē dalībvalstu stabilitātes un konverģences programmu un valsts reformu programmu fiskālos aspektus;

*

* *

61. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

---

## ES konkurences politika

P7_TA(2012)0031

**Eiropas Parlamenta 2012. gada 2. februāra rezolūcija par gadskārtējo ziņojumu par ES konkurences politiku (2011/2094(INI))**

(2013/C 239 E/15)

*Eiropas Parlaments,*

— ņemot vērā Komisijas 2010. gada ziņojumu par konkurences politiku (COM(2011)0328) un tam pievienoto Komisijas dienestu darba dokumentu (SEC(2011)0690),

— ņemot vērā Padomes 2002. gada 16. decembra Regulu (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā ([1]),

— ņemot vērā Padomes 2004. gada 20. janvāra Regulu (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (EK Apvienošanās regula) ([2]),

— ņemot vērā Komisijas Pamatnostādnes sodanaudu noteikšanai, piemērojot Regulas (EK) Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunktu ([3]) (Pamatnostādnes sodanaudu noteikšanai),

— ņemot vērā Komisijas 2008. gada 13. oktobra paziņojumu par valsts atbalsta noteikumu piemērošana pasākumiem, kas veikti attiecībā uz finanšu iestādēm saistībā ar pašreizējo globālo finanšu krīzi (banku darbības paziņojums) ([4]),

— ņemot vērā Komisijas 2008. gada 5. decembra paziņojumu par Finanšu iestāžu rekapitalizāciju pašreizējās finanšu krīzes apstākļos — atbalsta ierobežošana līdz nepieciešamajam minimumam un aizsardzības līdzekļi pret pārmērīgiem konkurences traucējumiem (rekapitalizācijas paziņojums) ([5]),

([1]) OV L 1, 4.1.2003., 1. lpp.
([2]) OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp.
([3]) OV C 210, 1.9.2006., 2. lpp.
([4]) OV C 270, 25.10.2008., 8. lpp.
([5]) OV C 10, 15.1.2009., 2. lpp.

— ņemot vērā Komisijas 2009. gada 25. februāra paziņojumu par samazinātas vērtības aktīviem piemērojamo režīmu Kopienas banku nozarē (samazinātas vērtības aktīvu paziņojums) ([1]),

— ņemot vērā Komisijas 2009. gada 23. jūlija paziņojumu par finanšu nozares dzīvotspējas atjaunošanu un tās pārstrukturēšanas pasākumu novērtējumu pašreizējās krīzes apstākļos atbilstīgi valsts atbalsta noteikumiem (pārstrukturēšanas paziņojums) ([2]),

— ņemot vērā Komisijas 2008. gada 17. decembra paziņojumu par valsts atbalsta pasākumu Kopienas pagaidu shēmu, lai veicinātu piekļuvi finansējumam pašreizējās finanšu un ekonomiskās krīzes apstākļos (sākotnējā Pagaidu shēma) ([3]),

— ņemot vērā Komisijas 2010. gada 1. decembra paziņojumu par valsts atbalsta pasākumu Savienības pagaidu shēmu, lai veicinātu piekļuvi finansējumam pašreizējās finanšu un ekonomiskās krīzes apstākļos (jaunā Pagaidu shēma, ar ko aizstāj to shēmu, kuras termiņš beidzās 2010. gada 31. decembrī) ([4]),

— ņemot vērā 2011. gada jūnijā pēc Parlamenta pasūtījuma veikto pētījumu par valsts atbalstu — krīzes situācijas noteikumi finanšu sektoram un reālajai ekonomikai ([5]),

— ņemot vērā Komisijas dienestu 2011. gada 5. oktobra darba dokumentu „Tādu valsts atbalsta pagaidu noteikumu ietekme, kas pieņemti saistībā ar finanšu un ekonomikas krīzi" (SEC(2011)1126),

— ņemot vērā priekšlikumu Komisijas regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai attiecībā uz dalībvalstu ziņošanas pienākumu vienkāršošanu,

— ņemot vērā Komisijas dienestu darba dokumentu „Sabiedriskā apspriešana — virzība uz saskaņotu Eiropas pieeju kolektīvai tiesiskajai aizsardzībai" (SEC(2011)0173),

— ņemot vērā Konkurences ĢD dokumentu par paraugpraksi, izskatot lietas attiecībā uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu ([6]),

— ņemot vērā Konkurences ĢD dokumentu par uzklausīšanas amatpersonu procedūru pamatnostādnēm, izskatot lietas attiecībā uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu ([7]),

— ņemot vērā Konkurences ĢD dokumentu par ekonomikas rādītāju iesniegšanas un datu apkopošanas paraugpraksi lietās, kuras attiecas uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu, un apvienošanās lietās ([8]),

— ņemot vērā 2010. gada 20. oktobra Pamatnolīgumu par Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas attiecībām ([9]) (turpmāk tekstā „Pamatnolīgums") un jo īpaši tā 12. punktu ([10]) un 16. punktu ([11]),

([1]) OV C 72, 26.3.2009., 1. lpp.
([2]) OV C 195, 19.8.2009., 9. lpp.
([3]) OV C 16, 22.1.2009., 1. lpp.
([4]) . OV C 6, 11.1.2011., 5. lpp..
([5]) http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?language=en&file=42288.
([6]) . http://ec.europa.eu/competition/consultations/2010_best_practices/best_practice_articles.pdf.
([7]) . http://ec.europa.eu/competition/consultations/2010_best_practices/hearing_officers.pdf.
([8]) http://ec.europa.eu/competition/consultations/2010_best_practices/best_practice_submissions.pdf
([9]) OV L 304, 20.11.2010., 47. lpp.
([10]) „Katrs Komisijas loceklis nodrošina regulāru un nepastarpinātu informācijas apmaiņu starp Komisijas locekli un attiecīgās Parlamenta komitejas priekšsēdētāju."
([11]) „Trīs mēnešu laikā pēc Parlamenta rezolūcijas pieņemšanas Komisija sniedz Parlamentam rakstisku informāciju par darbībām, ko tā veikusi pēc īpašiem pieprasījumiem, kas tai izteikti Parlamenta rezolūcijās, ieskaitot informāciju par gadījumiem, kad tā nav varējusi ņemt vērā Parlamenta viedokli. [...]"

— ņemot vērā tā 2007. gada 25. aprīļa rezolūciju Zaļo grāmatu: Zaudējumu atlīdzināšanas prasības par EK konkurences noteikumu pārkāpšanu [1] un 2009. gada 26. marta rezolūciju par Balto grāmatu par zaudējumu atlīdzināšanas prasībām saistībā ar EK konkurences noteikumu pārkāpšanu [2] un Ekonomikas un monetāro lietu komitejas 2011. gada 20. oktobra atzinumu „Virzība uz saskaņotu pieeju kolektīvai tiesiskajai aizsardzībai",

— ņemot vērā tā 2011. gada 15. novembra rezolūciju par ES valsts atbalsta noteikumu reformu attiecībā uz vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumiem [3],

— ņemot vērā tā 2005. gada 22. februāra rezolūciju par Komisijas XXXIII ziņojumu par konkurences politiku 2003. g. [4], 2006. gada 4. aprīļa rezolūciju par Komisijas ziņojumu par konkurences politiku 2004. gadā [5], 2007. gada 19. jūnija rezolūciju par ziņojumu par konkurences politiku 2005. gadā [6], 2009. gada 10. marta rezolūciju par ziņojumiem par konkurences politiku 2006. un 2007. gadā [7], 2010. gada 9. marta rezolūciju par 2008. gada ziņojumu par konkurences politiku [8] un 2011. gada 20. janvāra rezolūciju par 2009. gada ziņojumu par konkurences politiku [9],

— ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu par Komisijas 2010. gada ziņojumu par konkurences politiku (INT/594 – CESE 1461/2011),

— ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,

— ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu, kā arī Iekšēja tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas un Transporta un tūrisma komitejas atzinumus (A7-0424/2011),

A. tā kā finanšu un ekonomikas krīze, kas sākās 2008. gada rudenī, vēl nav pārvarēta; tā kā pēdējos mēnešos atkal saasinājušies finanšu satricinājumi un recesijas draudi;

B. tā kā Komisija uz krīzes sākšanos reaģēja ātri un saprātīgi, pieņemot īpašus noteikumus par valsts atbalstu un izmantojot konkurences politiku kā krīzes pārvaldības instrumentu; tā kā šāda prakse bija iecerēta un joprojām tiek īstenota kā pagaidu režīms, lai gan ir pārsniegts tam sākotnēji paredzētais piemērošanas laiks;

C. tā kā laikā no 2008. gada 1. oktobra līdz 2010. gada 1. oktobrim Komisija pieņēma vairāk nekā 200 lēmumus par valsts atbalstu finanšu nozarei; tā kā 2009. gadā dalībvalstu finanšu nozarei sniegtā atbalsta nominālais apjoms bija EUR 1 107 miljardi (9,3 % no ES IKP); tā kā Komisijas apstiprināto pasākumu maksimālais apmērs kopš paša krīzes sākuma līdz 2010. gada 1. oktobrim (ietverot gan shēmas, gan *ad hoc* pasākumus) sasniedza EUR 4 588,90 miljardus;

D. tā kā Komisija ieviesa no 2011. gada 1. janvāra piemērojamu prasību katram rekapitalizācijas vai aktīvu glābšanas atbalsta saņēmējam iesniegt pārstrukturēšanas plānu neatkarīgi no tā, vai banka ir uzskatāma par pilnīgi drošu vai nonākušu grūtībās;

E. tā kā krīzes laikā piešķirtais prāvais valsts atbalsts, piemēram, garantijas shēmu un rekapitalizācijas shēmu veidā un kā papildu finansiāls atbalsts banku līdzekļu likviditātes nodrošināšanai, ir krasi veicinājis publisko finanšu nelīdzsvarotību; tā kā joprojām nav zināms, cik tālejošas sekas šim valsts atbalstam un jo īpaši bankām sniegtajām garantijām var būt nākotnē, ja dažas no šīm garantijām patiešām tiks atprasītas;

---

[1] OV C 74 E., 20.3.2008, 653. lpp.
[2] OV C 117 E., 6.5.2010, 161. lpp.
[3] Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0494. lpp.
[4] OV C 304 E., 1.12.2005, 114. lpp.
[5] OV C 293 E., 2.12.2006, 143. lpp.
[6] OV C 146 E., 12.6.2008, 105. lpp.
[7] OV C 87 E., 1.4.2010, 43. lpp.
[8] OV C 349 E., 22.12.2010, 16. lpp.
[9] Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0023.

F. tā kā protekcionisms un konkurences noteikumu neievērošana tikai vēl vairāk padziļinātu un paildzinātu šo krīzi; tā kā konkurences politika ir būtiski svarīgs instruments dinamiska, efektīva un novatoriska ES iekšējā tirgus izveidei un tā konkurētspējas nodrošināšanai pasaulē;

G. tā kā, neraugoties uz visiem centieniem pārvarēt ekonomikas krīzi, visnopietnāko apdraudējumu konkurencei, patērētāju labklājībai un pareizai tirgu darbībai joprojām rada karteļi un tādēļ tos nevar pieļaut pat ekonomikas krīzes laikā;

*Komisijas 2010. gada ziņojums par konkurences politiku*

1. atzinīgi vērtē Komisijas 2010. gada ziņojumu par konkurences politiku; saistībā ar šā ziņojuma 40. gadadienu uzsver, ka konkurences politika ir sekmējusi vairākas priekšrocības patērētāju labklājības jomā un ir bijusi svarīgs instruments brīvas preču, pakalpojumu un kapitāla aprites un personu pārvietošanās šķēršļu novēršanā; norāda, ka konkurences politika joprojām ir svarīgs vienotā tirgus saglabāšanas un patērētāju interešu aizsardzības instruments; uzsver, ka daži noteikumi ir jāatjaunina, lai spētu risināt no jauna radušās problēmas;

2. norāda, ka stingru principu un elastīgu procedūru savienošana ir ļāvusi konkurences politikai būt par konstruktīvu un stabilizējošu faktoru ES finanšu sistēmā un reālajā ekonomikā kopumā;

*Ieteikumi konkurences politikas jomā*

3. uzskata — lai veicinātu konkurenci iekšējā tirgū un piedāvātu patērētājiem reālas izvēles iespējas, ļoti svarīgi ir uzlabot cenu pārredzamību;

4. atzinīgi vērtē pašreizējo Komisijas un patērētāju organizāciju informācijas apmaiņu Eiropas konkurences tiesību jomā un aicina Komisiju turpināt sekmēt šo apmaiņu, attiecīgā gadījumā iesaistot vēl citas ieinteresētās personas;

*Valsts atbalsta kontrole*

5. atzinīgi vērtē Komisijas dienestu darba dokumentu „Tādu valsts atbalsta pagaidu noteikumu ietekme, kas pieņemti saistībā ar finanšu un ekonomikas krīzi"; ņem vērā Komisijas novērtējumu, ka valsts atbalsts pasaulē ir efektīvi mazinājis finanšu nestabilitāti, uzlabojis finanšu tirgu darbību un mazinājis krīzes ietekmi uz reālo ekonomiku; tomēr pauž šaubas, vai šādi optimistiski secinājumi atbilst pašreizējai situācijai;

6. uzsver, ka valsts atbalstam piemērojamais pagaidu režīms bija pozitīvi vērtējams kā sākotnēja reakcija uz krīzi, taču to nevar nepamatoti pagarināt; uzsver nepieciešamību iespējami drīz un, līdzko to ļauj ekonomiskā situācija, atcelt pagaidu pasākumus un atbrīvojumus;

7. norāda, ka ir vajadzīga jauna, pastāvīga regulatīva sistēma un jauni valsts atbalsta noteikumi, lai risinātu pirmskrīzes tiesību sistēmā konstatētos trūkumus, jo īpaši attiecībā uz finanšu sektoru, kā arī novērstu traucējumus, kas radušies finanšu un ekonomikas krīzes laikā;

8. pieņem zināšanai paziņojumu par banku sektoram domātām īpašām glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm; ierosina Komisijai ņemt vērā to, kāda ietekme, kropļojot konkurenci, ir bijusi centrālo banku sniegtajam likviditātes atbalstam banku glābšanas posmā, un pirms publiska kapitāla iepludināšanas nodrošināt pienācīgu banku pārstrukturēšanu, iesaistot akcionārus un obligāciju īpašniekus;

9. mudina Komisiju pagaidu valsts atbalstam, ja to pēc 2011. gada attiecina arī uz banku nozari, kā nosacījumu noteikt paaugstinātas un stingrākas prasības attiecībā uz bilances posteņu un apjoma samazināšanu, īpaši pievēršoties privātpersonu kreditēšanai, kā arī nosakot stingrākus ierobežojumus prēmiju un dividenžu izmaksai un citiem svarīgiem faktoriem; uzskata, ka šie nosacījumi ir skaidri jāformulē un Komisijai jāveic to *ex post* novērtējums un apkopojums;

10. pieņem zināšanai līdz šim noteiktos Komisijas pasākumus, lai samazinātu atsevišķu tādu finanšu iestāžu bilanci, kuras bija „pārāk lielas vai savstarpēji saistītas, lai tām ļautu bankrotēt" un kuras tādēļ saņēma valsts atbalstu; uzskata, ka šim nolūkam vajadzīgi papildu pasākumi;

11. tomēr uzsver, ka pašreizējā konsolidācija banku nozarē patiesībā ir palielinājusi vairāku nozīmīgu finanšu iestāžu tirgus daļu, un tādēļ mudina Komisiju arī turpmāk cieši uzraudzīt šo nozari, lai veicinātu konkurenci Eiropas banku pakalpojumu tirgos, tostarp pārstrukturēšanas plānus, kas paredz banku darbības nošķiršanu gadījumos, kad privāto klientu noguldījumi dod iespēju šīm iestādēm tos izmantot, lai finansētu tādas investīciju banku darbības, kuras pakļautas lielākam riskam;

12. norāda, ka ECB krīzes laikā vairākkārt veikusi nestandarta likvīdu līdzekļu ieplūdinājumus; ņem vērā Komisijas novērtējumu, ka šāda veida pasākumi nav uzskatāmi par valsts atbalstu, kā Komisija norādījusi savā pētījumā; tomēr uzsver, ka politiskās nostādnes ES mērogā ir jāsaskaņo un ka Komisijai, izvērtējot valsts atbalstu, kas piešķirts bankām, kuras saņem atbalstu arī no ECB vai citām centrālajām bankām, ir jāņem vērā ietekme, kāda ir bijusi ECB un citu centrālo banku sniegtajam atbalstam un citiem līdzīgiem valstu mēroga pasākumiem;

13. atzīmē, ka Komisijas veiktajā atbilstības novērtējumā nav iekļauta ietekme, kāda ir bijusi ECB sniegtajam atbalstam un citiem valsts mēroga atbalsta pasākumiem bankām krīzes laikā; aicina Komisiju veikt šādu darbību *ex post* novērtējumu;

14. aicina Komisiju steidzami nākt klajā ar paredzēto likumdošanas priekšlikumu, lai Eiropas mērogā risinātu grūtībās nonākušu banku problēmas, garantējot vienotus noteikumus, kā arī vienotu iejaukšanās un stimulēšanas mehānismu kopumu un līdz minimumam ierobežojot nodokļu maksātāju iesaistīšanu, proti, izveidojot saskaņotus un pašfinansētus (uz risku balstīta pieeja) nozares noregulējuma fondus;

15. uzsver, ka valsts atbalsts ir jāpiešķir tā, lai neradītu konkurences kropļojumus vai priekšrocības jau agrāk izveidotiem uzņēmumiem uz jaundibināmu uzņēmumu rēķina;

16. uzskata, ka valsts atbalsts jāpiešķir jauninājumu un pētniecības apvienībām, tādējādi sekmējot uzņēmējdarbību;

17. aicina Komisiju nodrošināt, ka paredzētā valsts atbalsta noteikumu vienkāršošana attiecībā uz vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumiem (VTNP) nepasliktinās pārmērīgas kompensācijas uzraudzību;

18. pieņem zināšanai Komisijas ieceri izstrādāt *de minimis* regulējumu valsts atbalstam vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumiem (VTNP); uzsver, ka ir jāizstrādā skaidri un nepārprotami kritēriji attiecīgo pakalpojumu noteikšanai;

19. uzstāj, ka ikviens ierosinājums principā nepiemērot vēl citām VTNP kategorijām prasību par ziņošanu ir jāpamato ar pierādījumiem, ka šāds atbrīvojums no noteikumiem ir pamatots un vajadzīgs, kā arī nerada nevēlamus konkurences kropļojumus;

20. uzsver, ka ir svarīgi veicināt konkurenci visās nozarēs un vēl jo vairāk pakalpojumu nozarē, kas Eiropas ekonomikā veido 70 %; turklāt pievērš uzmanību tiesībām veidot jaunus uzņēmumus un pakalpojumus;

**Ceturtdiena, 2012. gada 2. februāris**

*Monopolstāvokļa novēršana*

21. ierosina — ja Komisija iesniedz horizontāla regulējuma priekšlikumu, kurā reglamentēta kolektīva tiesiskā aizsardzība, attiecīgos gadījumos varētu piemērot secīgas prasības principu, saskaņā ar kuru privātpersona var īstenot tiesību piemērošanu, izmantojot kolektīvu tiesisko aizsardzību, ja Komisija vai valsts konkurences iestāde pirms tam ir pieņēmusi lēmumu par pārkāpumu; pieņem zināšanai, ka secīgas prasības princips parasti neizslēdz iespēju noteikt gan patstāvīgu, gan secīgu prasību;

22. norāda, ka ASI mehānismi bieži ir atkarīgi no tirgotāja vēlmes sadarboties, un uzskata, ka efektīvas tiesas ceļā panāktas tiesiskās aizsardzības sistēmas pieejamība būtu īpašs pamudinājums iesaistītajām pusēm vienoties par strīdu izšķiršanu ārpus tiesas, kā rezultātā, ļoti iespējams, lielu skaitu lietu nevajadzētu ierosināt, tādējādi samazinātos tiesvedības apjoms; atbalsta alternatīvas strīdu izšķiršanas sistēmas ieviešanu ES līmenī, lai nodrošinātu ātras un lētas strīdu izšķiršanas iespēju, kas ir pievilcīgāka alternatīva nekā tiesāšanās; tomēr uzsver, ka šiem mehānismiem arī turpmāk vajadzētu būt tiesvedības ceļā nodrošināmas tiesiskās aizsardzības alternatīvai (kā liecina nosaukums), nevis priekšnoteikumam;

23. uzsver, ka saskaņā ar tiesas spriedumu Lietā C-360/09, *Pfeiderer*, un Lietā T-437/08, *CDC Hydrogen Peroxide*, Komisijai ir jānodrošina, lai kolektīva tiesiskā aizsardzība nemazinātu konkurences tiesībās pastāvošās iecietības sistēmas un izlīguma procedūras efektivitāti;

24. uzskata, ka ir pienācīgi jārisina tie īpašie jautājumi, kas rodas konkurences jomā, un ka ikvienā kolektīvai tiesiskajai aizsardzībai piemērojamā tiesību aktā ir pilnībā un atbilstīgi jāņem vērā pretmonopola sektora specifika;

25. vēlreiz norāda — attiecībā uz kolektīvu tiesisko aizsardzību konkurences politikas jomā ir jāievieš aizsardzības mehānismi, lai nepieļautu, ka veidojas ar nenozīmīgām prasībām un pārmērīgu tiesāšanos saistīta kolektīvu tiesisko darbību sistēma, un lai garantētu procesuālo tiesību vienlīdzību; uzsver, ka šādos aizsardzības mehānismos cita starpā ir jāieļauj šādi aspekti:

— prasības iesniedzēju grupai ir jābūt precīzi identificētai pirms prasības celšanas (brīvprātīgas iesaistīšanās (*opt-in*) procedūra);

— valsts varasiestādes, piemēram, ombuds vai prokuratūra, kā arī pārstāvības institūcijas var celt prasību precīzi identificētas prasības iesniedzēju grupas vārdā;

— kritēriji, pēc kuriem tiek noteiktas pārstāvības institūcijas, kas ir kompetentas celt kolektīvas prasības, ir jānosaka ES līmenī;

— kolektīvu tiesisko darbību sistēma ir jānoraida, jo tā veicinātu pārmērīgu tiesāšanos, būtu pretrunā dažu dalībvalstu konstitūcijām un tā var ietekmēt cietušā tiesības, kurš būtu iesaistīts procesā, pašam to nezinot, bet kuram tiesas nolēmums tomēr būtu saistošs;

a) ir atļautas individuālas prasības:

— prasības iesniedzēji jebkurā gadījumā ir tiesīgi brīvi izvēlēties alternatīvu risinājumu, proti, celt kompetentajā tiesā individuālu prasību par zaudējumu atlīdzināšanu;

— kolektīvas prasības iesniedzēji nedrīkst būt izdevīgākā stāvoklī nekā individuāli prasības iesniedzēji;

b) atlīdzība par nelielu un izkliedētu kaitējumu:

— tiem, kuri prasa atlīdzību par nelielu un izkliedētu kaitējumu, būtu jānodrošina atbilstošas iespējas vērsties tiesā, izmantojot kolektīvu tiesisko aizsardzību, un jāgarantē tiem taisnīga atlīdzība;

c) atlīdzība tikai par faktiski nodarītu kaitējumu:

— atlīdzību var piešķirt tikai par faktiski nodarīto kaitējumu — zaudējumu atlīdzība, kas noteikta sodīšanas nolūkā, un negodīga iedzīvošanās ir jāaizliedz;

— katram prasības iesniedzējam sava prasība ir jāpamato ar pierādījumiem;

— piešķirtā zaudējumu atlīdzība ir jāsadala atsevišķiem prasības iesniedzējiem proporcionāli katrai personai nodarītajam kaitējumam;

— visumā līdzdalības honorāri Eiropā netiek piemēroti, un tie ir jānoraida;

d) princips „maksā zaudētājs":

— prasību nevar celt, ja prasības iesniedzējs ir neaizsargāts finanšu līdzekļu trūkuma dēļ; turklāt ar tiesisku darbību saistītās tiesvedības izmaksas un līdz ar to arī risks ir jāuzņemas pusei, kura zaudējusi prāvu; dalībvalstīm ir jāpieņem noteikumi par izmaksu sadali šajā kontekstā;

e) netiek pieņemts trešo personu finansējums:

— nedrīkst pieļaut, ka trešās personas nodrošina tiesvedības priekšapmaksu apmaiņā pret, piemēram, prasības iesniedzēju piekrišanu iespējamas vēlākas tiesības saņemt zaudējumu atlīdzību nodot trešām personām;

26. uzsver, ka jebkuram horizontālam regulējumam ir jānodrošina atbilstība diviem galvenajiem priekšnoteikumiem:

— kolektīvas tiesiskās aizsardzības lietām, kas radušās ES tiesību aktu pārkāpuma rezultātā, dalībvalstis nepiemēros stingrākus nosacījumus par tiem, kurus tās piemēro ar valsts tiesību aktu pārkāpumiem saistītās lietās;

— neviens no horizontālajā regulējumā noteiktajiem principiem neliegs veikt turpmākus pasākumus, kas nodrošinātu ES tiesību aktu pilnīgu efektivitāti;

27. atzinīgi vērtē Komisijas 2012. gada darba programmā norādīto likumdošanas instrumentu attiecībā uz prasībām par zaudējumu atlīdzināšanu pretmonopola tiesību pārkāpumu gadījumos; uzsver, ka tajā vajadzētu ņemt vērā agrāk pieņemtās Parlamenta rezolūcijas šajā jomā un ka tas būtu jāpieņem saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru;

28. uzskata, ka sodanaudu noteikšanas politika ir svarīgs valstiskas īstenošanas un atturēšanas instruments;

29. norāda, ka uzņēmumu uzvedību ietekmē ne tikai sankcijas, bet arī atbilstības veicināšanas pasākumi; pauž atbalstu pieejai, kas kalpo kā efektīvs atturēšanas līdzeklis, vienlaikus sekmējot atbilstības nodrošināšanu;

30. uzsver, ka liela apmēra naudassodu piemērošanas politiku nevajadzētu izmantot kā alternatīvu ES budžeta finansēšanas mehānismu;

31. atzīmē, ka sodanaudu noteikšanas metode ir iekļauta nenormatīvā dokumentā, proti, 2006. gada Pamatnostādnēs sodanaudu noteikšanai, un vēlreiz mudina Komisiju iekļaut detalizētu sodanaudu aprēķinu bāzi un jaunos sodanaudu piemērošanas principus Regulā (EK) Nr. 1/2003;

32. mudina Komisiju pārskatīt tās izstrādātās pamatnostādnes sodanaudu piemērošanai un ierosina izvērtēt šādus principus:

— ņemt vērā to, ka stingras atbilstības programmu īstenošanai nevajadzētu negatīvi ietekmēt pārkāpēju, nosakot nesamērīgi stingru sodu par pārkāpumu;

— sākt piemērot atšķirīgus sodanaudu apmērus uzņēmumiem, kas rīkojušies apzināti vai paviršī;

— ņemt vērā publisko un privāto saistību mijiedarbību saskaņā ar ES pretmonopola tiesībām; Komisijai būtu jāpārliecinās, ka sodanaudas piemērošanas procesā ņem vērā jebkādas kompensācijas, kas jau samaksātas trešām personām; tas būtu jāattiecina arī uz uzņēmumiem, kuriem piemēroti sodanaudas atbrīvojumi, turklāt varētu sekmēt to, lai pārkāpēji atlīdzinātu zaudējumus ārpustiesas kārtībā, pirms tiek pieņemts galīgais lēmums par sodanaudas noteikšanu;

— precīzi paredzēt nosacījumus, ar kuriem mātessabiedrības, kam ir noteicošā ietekme uz meitasuzņēmumiem, bet kas nav tieši iesaistītas pārkāpumā, vajadzētu uzskatīt par solidāri un atsevišķi atbildīgām par to meitasuzņēmumu izdarītajiem pretmonopola tiesību pārkāpumiem;

— attiecībā uz recidīvismu prasa paredzēt skaidru saikni starp izmeklēšanā esošo pārkāpumu un iepriekšējiem pārkāpumiem, no vienas puses, un attiecīgo uzņēmumu, no otras puses; šajā sakarībā būtu jāņem vērā maksimālais termiņš;

33. norāda uz pieaugošo skaitu pieprasījumu samazināt uzlikto sodanaudu, pamatojoties uz nespēju samaksāt, jo īpaši no uzņēmumiem, kas ražo vienu produktu, un no MVU; uzskata — kā alternatīvu sodanaudas samazinājumam var apsvērt iespēju ieviest sistēmu, kas paredz atliktus maksājumus un/vai maksājumus pa daļām, lai novērstu uzņēmumu darbības apstādināšanu;

34. sagaida, ka pamatnostādnes sodanaudu noteikšanai tiks pielāgotas attiecībā uz MVU un uzņēmumiem, kas ražo vienu produktu, kā paziņojis Komisijas priekšsēdētāja vietnieks *J. Almunia*;

35. atzinīgi vērtē izlīguma procedūras izmantošanu karteļu lietās, lai padarītu šo procesu efektīvāku;

36. mudina Komisiju gadījumos, kad tā, analizējot iespējamu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, konstatē, ka šis stāvoklis nav ticis ļaunprātīgi izmantots, pievērst lielāku uzmanību t. s. „pilēšanas ekonomikai" (*trickle-down economics*);

*Uzņēmumu apvienošanās kontrole*

37. uzskata, ka ar finanšu un ekonomikas krīzi nevar attaisnot iecietīgāku ES politiku attiecībā uz uzņēmumu apvienošanās uzraudzību; aicina Komisiju nodrošināt, ka apvienošanās un jo īpaši apvienošanās, kas paredzētas problemātiskā situācijā nonākušu banku glābšanai vai pārstrukturēšanai, nerada vēl vairāk institūciju, kas ir pārāk lielas un sistēmiski nozīmīgas, lai pieļautu to bankrotu, un vēl vairāk vispārēja sistēmiska riska institūciju;

38. uzsver, ka konkurences noteikumu piemērošana uzņēmumu apvienošanās gadījumiem ir jāizvērtē, ņemot vērā iekšējā tirgus darbību kopumā;

*Starptautiskā sadarbība*

39. uzsver, ka ir svarīgi sekmēt konkurences regulējuma saskaņošanu visā pasaulē; mudina Komisiju aktīvi piedalīties Starptautiskā Konkurences tīkla darbībā;

40. mudina Komisiju noslēgt divpusējus sadarbības nolīgumus konkurences tiesību īstenošanas jomā; atzinīgi vērtē paziņojumu par šāda nolīguma noslēgšanu ar Šveici un mudina labāk saskaņot attiecīgo politiku un īstenošanas pasākumus;

*Īpašās nozares*

41. pieņem zināšanai Komisijas iniciatīvu „Enerģētika 2020"; prasa, lai Komisija pilnībā īstenotu iekšējā enerģētikas tirgus pasākumu kopumu; ciktāl vēl nav pilnībā izveidots atvērts un konkurētspējīgs vienotais enerģētikas tirgus, mudina Komisiju aktīvi uzraudzīt konkurenci enerģētikas tirgos, jo īpaši tajos gadījumos, kad komunālo pakalpojumu uzņēmumu privatizācija notiek monopola vai oligopola stāvokļa tirgos;

42. atgādina par savu ierosinājumu Komisijai trešā enerģētikas tiesību aktu kopuma īstenošanas agrīnajā posmā rūpīgi uzraudzīt konkurenci, jo, neraugoties uz elektroenerģijas un gāzes tirgus pakāpenisko atvēršanu kopš 90. gadu vidus, šo tirgu trīs nozīmīgākie dalībnieki vēl aizvien pārstāv apmēram 75 % no elektroenerģijas tirgus un vairāk nekā 60 % no gāzes tirgus; aicina Komisiju izstrādāt pamatnostādnes, lai uzlabotu atjaunojamās enerģijas piekļuvi enerģijas tīkliem;

43. atgādina par savu ierosinājumu Komisijai nākamajā gada ziņojumā izpētīt, cik lielā mērā pamatizejvielu piegādātāju koncentrācija var kaitēt klientu nozaru darbībai un ekonomikas ekoloģiskās efektivitātes paaugstināšanai, jo dažām no šīm izejvielām ir būtiska nozīme ekoloģiski efektīvu tehnoloģiju, piemēram, saules fotoelementu un litija jonu bateriju, attīstībā;

44. aicina Komisiju pastiprināt tās centienus, lai nodrošinātu konkurenci kredītreitingu aģentūru nozarē, jo īpaši attiecībā uz šķēršļiem ienākšanai tirgū, iespējamiem slepenas vienošanās gadījumiem un dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu; aicina Komisiju reitingu kvalitātes nodrošināšanas nolūkā nodrošināt, lai visas reitingu aģentūras ievērotu augstākos standartus attiecībā uz neatkarību, informācijas izpaušanu, pārredzamību un interešu konfliktu novēršanu, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra Regulā (EK) Nr. 1060/2009 par kredītreitingu aģentūrām ([1]);

45. aicina Komisiju aktīvi uzraudzīt notikumu attīstību ar izejvielām saistītajos tirgos, ņemot vērā Eiropadomes 2008. gada jūnija sanāksmes secinājumus (40. punkts), un ātrāk izstrādāt mērķtiecīgus likumdošanas priekšlikumus, pārskatot finanšu instrumentu tirgu (*MiFID*) un tirgus stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas (*MAD*) regulējumu, lai apkarotu spekulācijas, kas kaitē Eiropas uzņēmumiem un kropļo vienoto tirgu;

46. uzsver, ka ASV, Apvienotās Karalistes un Japānas regulatora nesen veikta izmeklēšana rāda, ka krīzes laikā gūti pierādījumi tam, ka ASV un Eiropas bankas viltojušas *LIBOR* likmes; pauž bažas par to, jo pastāv iespēja, ka šāda prakse var radīt tirgus traucējumus;

47. mudina Komisiju izvērtēt konkurences apstākļus mazumtirdzniecības sektorā, jo īpaši sekas, kuras rada tirgus darbības ļaunprātīga izmantošana no mazumtirdzniecības ķēžu puses, kam ir negatīva ietekme uz nelieliem mazumtirgotājiem un ražotājiem, proti, lauksaimniecības un pārtikas tirgū;

48. atgādina Komisijai par saviem pieprasījumiem veikt izpēti par konkurenci lauksaimniecisko pārtikas produktu ražošanā, lai izvērtētu nozīmīgo piegādātāju un mazumtirgotāju ietekmi uz minētā tirgus darbību;

49. atzīmē, ka pārtikas apgādes ķēde ir ļoti sarežģīta un pārtikas produktu cenu noteikšanas process nav pietiekami pārredzams; uzskata — veicot izmaksu, procesu, pievienotās vērtības, apjomu, cenu un rezervju labāku analīzi visos pārtikas apgādes ķēdes posmos, tostarp sekmējot kvalitātes pārredzamību, saskaņā ar konkurences tiesībām un uzņēmējdarbības konfidencialitāti, var uzlabot patērētājiem pieejamo informāciju un pārtikas apgādes ķēdes posmos izmantoto cenu noteikšanas mehānismu pārskatāmību, tādējādi palielinot patērētāju izvēles iespējas un izvairoties no negodīgas patērētāju diskriminācijas; atzinīgi vērtē to, ka ir izveidots Augsta līmeņa forums pārtikas apgādes ķēdes darbības uzlabošanai, un tā pozitīvo ietekmi uz tirdzniecības prakses uzlabošanos;

([1]) OV L 302, 17.11.2009., 1. lpp.

50. atkārto savu aicinājumu Komisijai veikt nozares izpēti par tiešsaistes reklāmu un meklētājprogrammām;

51. atkārtoti aicina izvērtēt publiskā iepirkuma noteikumu piemērošanu un noskaidrot, vai atšķirības starp dalībvalstīm nekropļo konkurenci;

52. uzsver, ka iekšējā tirgus izveides pabeigšanai attiecībā uz visiem transporta veidiem arī turpmāk jābūt Eiropas transporta politikas galvenajam mērķim;

53. piekrīt Komisijas viedoklim, ka ES joprojām trūkst savstarpēji pietiekami savienota, sadarbspējīga un efektīva pārrobežu transporta infrastruktūras tīkla, kas ir nepieciešams, lai nodrošinātu godīgu konkurenci, beidzoties iekšējā tirgus izveidei;

54. uzskata, ka konkurences politikai vajadzētu veicināt atklātu standartu izstrādi un piemērošanu, kā arī sekmēt savietojamību, lai novērstu to, ka tirgus dalībnieku mazākums tehnoloģiski norobežo patērētājus un klientus;

55. norāda uz konkurences trūkumu viesabonēšanas tirgū un uzsver, ka ir jāuzlabo cenu pārskatāmība; šajā sakarībā atzinīgi vērtē jaunos ES telekomunikāciju pamatnoteikumus un Komisijas priekšlikumu III Viesabonēšanas regulai (COM(2011)0402), kurā ierosināti strukturāli pasākumi vairumtirdzniecības konkurences uzlabošanai, no kā sagaidāmi ieguvumi arī attiecībā uz mazumtirdzniecības konkurenci, cenu līmeni un patērētājiem pieejamo izvēli; jo īpaši prasa, lai Komisija īstenotu Digitālajā programmā Eiropai (COM(2010)0245 2. galīgā redakcija) izvirzīto mērķi līdz 2015. gadam novērst viesabonēšanas un valstu iekšzemes tarifu atšķirības;

56. uzsver, ka ir svarīgi palielināt konkurenci platjoslas pakalpojumu nozarē, lai sasniegtu stratēģijas „Eiropa 2020" mērķi nodrošināt pilnīgu pārklājumu visiem Eiropas iedzīvotājiem, tādējādi sniedzot priekšrocības gan patērētājiem, gan uzņēmumiem; aicina Komisiju izvērtēt visus gadījumus, kuros platjoslas pakalpojumu pieejamība valstī ir tikusi ierobežota;

57. mudina Komisiju noskaidrot, cik lielā mērā Eiropas Savienības $CO_2$ emisijas bezmaksas atļauju pārāk devīga piešķiršana var izkropļot konkurenci atsevišķās nozarēs, ņemot vērā to, ka šīs atļaujas, kuru efektivitāte ir mazinājusies aktivitātes palēninašanās dēļ, atsevišķiem uzņēmumiem radīja virspeļņu, vienlaikus samazinot to motivāciju piedalīties pārejā uz ekoloģiski efektīvu ekonomiku;

58. atgādina, ka Komisija ir uzsākusi vairākas pienākumu neizpildes procedūras pret dalībvalstīm, kuras nav pienācīgi īstenojušas dzelzceļa pasākumu pirmo kopumu;

59. aicina Komisiju panākt, ka divpusēji starpvalstu nolīgumi gaisa pārvadājumu jomā nerada formālas priekšrocības konkrētai lidostai attiecībā uz lidojumiem no vienas valsts uz otru;

60. mudina Komisiju veikt aviācijas nozares izpēti, jo īpaši izvērtēt aviosabiedrību vienošanās par sadarbības lidojumiem, kas daudzos gadījumos nesniedz nekādu labumu patērētājiem, bet tikai veicina lielāku tirgus aizvērtību, dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu un savstarpēji saskaņotu uzņēmumu rīcību, kuriem citādi būtu jārīkojas kā konkurentiem;

61. gaida sabiedriskās apspriešanas rezultātus par to, kā tiek piemērotas 2005. gada pamatnostādnes aviācijas jomā; mudina Komisiju rūpīgi izskatīt noteikumus par aviosabiedrībām sniegtā sociālā un pārstrukturēšanas atbalsta novērtēšanu, lai noskaidrotu, vai pašreizējos tirgus apstākļos šie noteikumi joprojām spēj nodrošināt godīgu konkurenci aviācijas uzņēmumiem, vai arī tos vajadzētu pārskatīt;

62. aicina Komisiju un dalībvalstis, pamatojoties uz ES ar trešām valstīm noslēgtajiem nolīgumiem, vērsties pret visām diskriminācijas izpausmēm, lai novērstu konkurences traucējumus starptautisko aviosabiedrību starpā un tādējādi nodrošinātu godīgu konkurenci;

63. uzsver nepieciešamību pabeigt vienotās Eiropas gaisa telpas izveidi, izstrādājot darbības uzlabošanas sistēmu, kas garantē pakalpojumu cenu noteikšanas pārredzamību;

64. atkārtoti uzsver, ka ir stingri jāievēro obligātās prasības norādīt reālu, skaidri saprotamu un pilnu cenu aviobiļetēm, lai nodrošinātu godīgāku konkurenci starp dažādiem transporta veidiem un katra veida ietvaros;

65. gaida rezultātus Komisijas un Parlamenta veiktajiem pētījumiem par jūras ostu būvju finansēšanu, kuriem jāpalīdz abām institūcijām novērtēt, vai pašreizējos nosacījumus piemēro saskaņoti vai arī tos nepieciešams pielāgot;

***Parlamenta un Komisijas dialogs konkurences jomā***

*Dialogs konkurences jomā*

66. atzinīgi vērtē Komisijas priekšsēdētāja vietnieka *Joaquín Almunia* piedalīšanos viedokļu apmaiņā ar Parlamentu, kā arī pozitīvo sadarbību, kas šogad bija vērojama Konkurences ĢD organizētajos informatīvajos pasākumos; uzskata, ka EP deputātu un Konkurences ĢD ģenerāldirektora ikgadēja tikšanās ir laba prakse, kas būtu jāturpina;

67. saistībā ar Komisijas ziņojuma par konkurences politiku 40. gadadienu aicina noslēgt Parlamenta un Komisijas nolīgumu, ar ko izveidotu visaptverošu dialogu par konkurences politiku un kas stiprinātu Parlamenta kā tiešās vēlēšanās ievēlētas un ES pilsoņus pārstāvošas institūcijas nozīmi; atzīmē, ka šim praktiskajam pasākumam vajadzētu padziļināt pašreizējo dialogu un, neskarot Līgumā paredzētās ekskluzīvās Komisijas pilnvaras, varbūt pat institucionalizēt regulāru Parlamenta un Komisijas dialogu, paredzot procedūras un saistības attiecībā uz Parlamenta ieteikumu īstenošanu;

*Ikgadējais ziņojums par konkurenci*

68. aicina Komisiju tās ikgadējā ziņojumā iekļaut:

— to normatīvo un nenormatīvo, saistošo un nesaistošo instrumentu aprakstu, kas pieņemti attiecīgā gada laikā, un veikto izmaiņu pamatojumu;

— publiskās apspriešanās no Parlamenta un citām ieinteresētajām personām saņemto ierosmju kopsavilkumu kopā ar pamatojumu, kādēļ Komisija dažiem no izteiktajiem viedokļiem ir piekritusi un citiem ne;

— to pasākumu aprakstu, kurus Komisija veikusi attiecīgā gada laikā, lai vairotu lēmumu pieņemšanas procesa pārredzamību un lielāku uzmanību pievērstu procesa pienācīgai virzībai; šajā sadaļā būtu jāietver ziņojums par dialogu ar Parlamentu konkurences jomā;

*Gada rīcības programma konkurences jomā*

69. mudina Komisiju katra gada sākumā iesniegt rīcības programmu konkurences jomā, tostarp to saistošo un nesaistošo konkurences instrumentu detalizētu sarakstu, kurus paredzēts pieņemt nākamajā gadā, un plānotās sabiedriskās apspriešanas;

70. uzsver, ka konkurences komisāram jāiepazīstina ECON komiteja gan ar minēto ziņojumu, gan rīcības programmu;

*

* *

71. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.